

**Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové
zkoušky, Šumperk, Hlavní třída 31**

Jak se ČNB stará o českou korunu

Esej na odborné téma

Jméno: Nicola Lužíková

Ročník: 3.

JAK SE ČNB STARÁ O ČESKOU KORUNU

Na odvedené práci České národní banky (dále ČNB) z velké části stojí česká ekonomika. Proto je velice důležitý každý krok, každé rozhodnutí, které tato instituce uskuteční. Hlavním cílem ČNB vytyčeným v Ústavě České republiky je zabezpečení cenové stability, kterého se snaží docílit pomocí cílování inflace (udržení inflace na hranici 2 %). Na tento cíl je navázána řada dalších činností, které musí tato banka vykonávat. Jde například o emisi peněz a udržování optimální výše peněžní zásoby, dále o volbu konkrétních měnově politických nástrojů, vykonávání dohledu jako „banky bank“, služby centrální banky jako „banky vlády“, ovlivňování kurzu koruny vůči jiným měnám, tvorbu a správu devizových rezerv a neposledně garanci plnění vybraných Maastrichtských kritérií Českou republikou a přípravu na vstup České republiky do eurozóny.

Vykonávat veškeré tyto úkoly si jistě vyžádá spoustu práce, času, soustředění a nervů, proto se nemůžeme divit, když banka uskuteční opatření, které se velké části obyvatelstva zdá poněkud pochybné. Myslím si, že není v mé dosavadní ekonomické kompetenci posuzovat kroky této instituce, přesto se o to alespoň pokusím. K mému osobnímu hodnocení ČNB je velice důležitý můj prvotní pocit. Důvěra.

Věřím, že lidé, kterým je tato práce svěřena, vědí, co dělají. Rozhodně není lehké učinit nějaké razantní opatření, o kterém víte, že se mnoha lidem nebo firmám nebude líbit, ale přesto je to podle vás pravděpodobně to pravé, co státní ekonomika potřebuje.

V poslední době je velice diskutované oslabení české koruny, které bylo uskutečněno na začátku listopadu roku 2013. Jednalo se o správné rozhodnutí? Bylo opravdu zapotřebí? Zatím jsem ve svém okolí zaregistrovala většinou negativní ohlasy. Víím, že hlavním cílem bylo zabránit deflaci, která údajně měla nastat, ale slyšela jsem i takové názory, že deflace by vlastně ani nemusela mít tak děsivý dopad, jak ČNB prezentovala. Například názor exprezidenta Václava Klause, významného ekonoma ČR, je značně negativní:

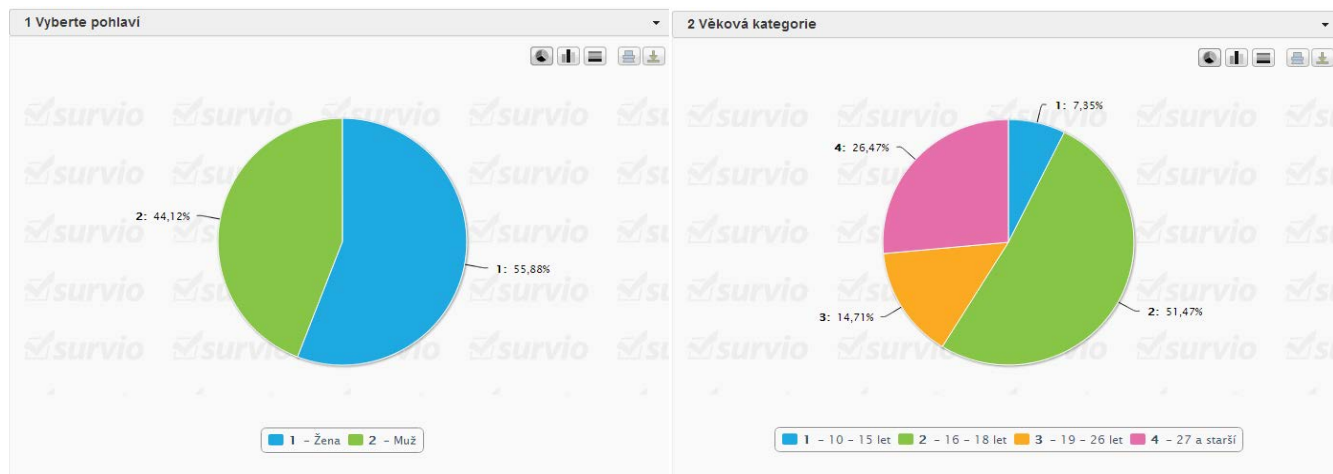
„ČNB svůj krok patrně učinila na základě očekávání budoucí deflace, kterou jí signalizuje její makroekonomický model. K předpovědím tohoto typu jsem skeptický a nemyslím si, že jsou dostatečným argumentem pro zásadní kroky hospodářské politiky. I kdyby bylo pravdou, že bychom po dvě čtvrtletí roku 2014 prožívali cenový pokles, je otázkou, zda by jeho důsledky byly tak dramatické, aby opravňovaly tuto intervenci.“¹

Kdežto tvrzení ředitele mezinárodních vztahů na Kolumbijské univerzitě Jana Švejnara, česko-amerického neméně významného ekonoma, je poměrně optimistické:

„Oslabení měny je na jedné straně prospěšné pro podniky vyrábějící v České republice, a výhodné tudíž i pro nezaměstnané (či pro lidi ohrožené nezaměstnaností), protože se zvyšuje konkurenceschopnost domácích firem a s tím roste poptávka po pracovní síle. [...] Na straně druhé jde o negativní zprávu pro lidi, těmito riziky netrpí a kteří vidí především to, že se s depreciací koruny zvyšují ceny dovozních artiklů. [...] Z tohoto celkového nepochopení širších dimenzí intervence ČNB také plynou současné výpady na adresu ČNB či osobně guvernéra Singera, jehož považují za velmi dobrého ekonoma. Relevantní otázkou tedy nebylo, zda intervenovat, nebo ne, ale to, zda intervence mají přijít okamžitě anebo situaci déle sledovat a intervenovat popřípadě později.“¹

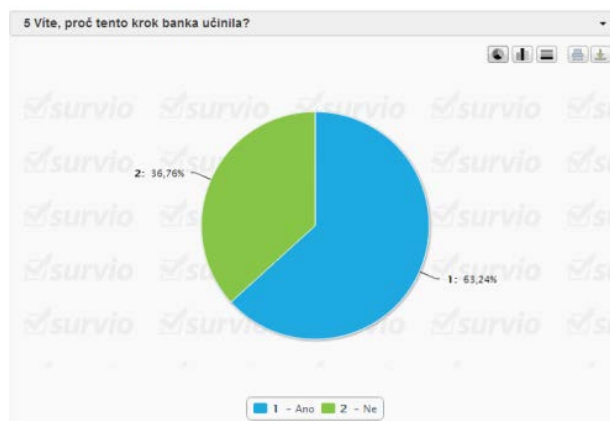
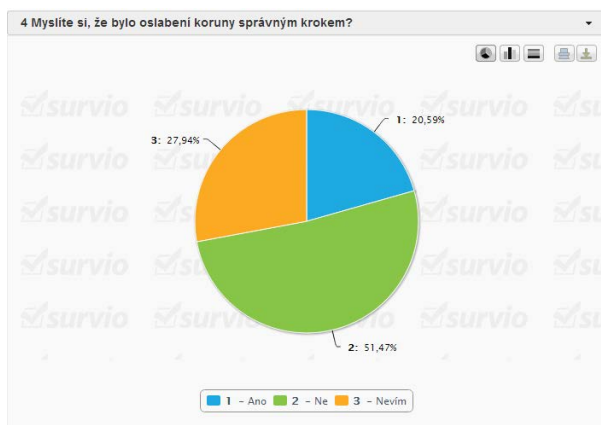
Oslabení české koruny se stalo silně medializovaným krokem ČNB, a proto jsem pro důkladnější analýzu této problematiky vytvořila dotazník, ve kterém se veřejnosti v mém okolí táži, zda a jak jejich všední životy postihlo oslabení české koruny.

Mého výzkumu se zúčastnilo 68 lidí.

¹ BŘEŠŤAN, Robert. *Bylo oslabení koruny správné? Exkluzivní reakce Václava Klause a Jana Švejnara* [online]. [cit. 27.3.2014]. Dostupný na WWW: <http://ekonom.ihned.cz/c1-61663680-bylo-oslabeni-koruny-spravne-exkluzivni-reakce-vaclava-klause-a-jana-svejnara>

Výsledky prokázaly, že tuto změnu zaregistrovalo přibližně 79 % dotazovaných. Více než polovina tvrdí, že to byl krok špatný, nicméně 63 % ví, co k tomu banku vedlo.

Někteří nevědí, jestli se pro ně tímto opatřením něco změnilo, a zbytek se rovnocenně dělí na dvě poloviny (jedna tvrdí, že se pro ni něco změnilo, druhá zase naopak, že ne). Těch, kteří odpověděli kladně, jsem se ptala, co se pro ně změnilo. Nejčastější odpovědí byla změna ceny produktů ze zahraničí (85 %), což je logické. Pro některé se změnila výše platu (5 %). Jiní uvedli například změnu kurzu Eura (při výměně na cestu do zahraničí). Mým posledním požadavkem bylo, aby se zúčastnění k této problematice vyjádřili svými vlastními slovy. Zde uvedu některé ze zajímavějších názorů. Všechny jsou samozřejmě anonymní.

„Dle mého názoru krok nebyl ideální. Není těžké si dohledat, že v exportu (který tímto měl být posílen) hraje prim pár obrovských společností, které navíc spadají pod zahraniční koncerny. Naopak dovozce běžných surovin to poškodilo.“

„ČNB tento krok provedla z důvodu oživení ekonomiky a růstu HDP, tak to snad časem všichni oceníme.“

„Jelikož jedu o prázdninách do ciziny na brigádu, tak si díky tomu vydělám až o 4000 Kč víc. Jinak importérům to uškodí a exportérům pomůže. Nikdy se nezavděčíte všem. Každopádně mně to pomůže, takže jsem za to rád.“

„Když má být ČR silný stát, musí mít silnou měnu. Sotva začne měna posilovat, uměle ji snížíme. Nechceme být silným státem?“

Z výsledku dotazníku vyplývá určitá skepse českého národa vůči rozhodnutím vládnoucích vrstev. Pro upřesnění uvedu příklady. Většina obyvatel České republiky věřila Nečasovým úsporným opatřením, a co se z toho vyklubalo? Jen to, že Nečasova vláda okrádala stát. Politické strany v období voleb vždy naslibují hory doly, a po tom, co jsou zvoleny, skutek utek.

Nebo si vezměme maturitní zkoušku a všechny její změny za poslední roky. To je jedna velká tragikomedie. Stát do tohoto projektu vložil nemalé peníze, a nic dobrého z něj nevzešlo. Pro nás studenty je maturita sama o sobě obrovský strašák, a když připočítáme ještě to, že nevíme, jak s určitostí budeme příští rok maturovat, vychází z toho pro nás jen o to větší nejistota a zbytečný stres.

Samozřejmě vím, že ČNB je instituce, která je samostatná, tudíž pod vládu nespadá, ale také určitým způsobem, možná i významněji než vláda, řídí chod státu. Těžko se proto člověk odprošťuje od myšlenky, že ti nahoře zase udělali něco, čím nám dole chtějí pouze uškodit, a sobě přilepšit. Jak státu jako celku můžeme věřit, když realita mívá obdobnou podobu? Nedivme se tedy, že většina obyvatel je skeptická i k tomuto kroku, k oslabení české koruny.

Domnívám se, že oslabení koruny bylo tak trochu střelou do vlastních řad s vidinou, že v budoucnosti se vše v lepší obrátí. Objevila se spousta negativních dopadů, ale zatím jsem téměř nezaregistrovala nějaký výrazně kladný obrat, což je vlastně samozřejmé, protože takovéto rozhodnutí by se mělo projevit hlavně v budoucnosti. Otázkou však zůstává, jestli se opravdu projeví. Nikdo není jasnovidce a nikdo tudíž nemůže stoprocentně tvrdit, co se stane. A nejlepší na tom všem je, že se nikdy ani nedozvíme, jak by to vypadalo, kdyby se výše uvedené opatření neprovedlo, protože nemáme žádný stroj času nebo možnosti zkoumat alternativní reality. Nezbyvá nám tudíž nic jiného než věřit, že odborníci vědí, co dělají.

ZDROJE:

Internet

1. <http://ekonom.ihned.cz/c1-61663680-bylo-oslabeni-koruny-spravne-exkluzivni-reakce-vaclava-klause-a-jana-svejnara>
2. <http://www.survio.com/cs/> - *vytvoření dotazníku*
3. http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/oslabeni_koruny/index.html

Ostatní

1. Zapůjčené materiály z přednášky „Měnová politika ČNB a její kurzové intervence“; přednášející: doc. Ing. Richard Pospíšil, Ph.D., Katedra aplikované ekonomie, FF UP